

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๑๑๐๔/๒๘

๘
วันที่ 13 พค-๖๐
เวลา 14-00น

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส22827 น.ล. กัง
รับที่ : ๘981/60 กต.ด ✓
วันที่ : 23 ม.ค. 60 เวลา : 13:44

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๒๓ มกราคม ๒๕๖๐

เรื่อง การจัดทำความตกลงระหว่างรัฐบาลเครือรัฐออสเตรเลียกับรัฐบาลไทยว่าด้วยการยกเว้นภาษีทางอ้อมสำหรับโครงการก่อสร้างหรือซ่อมแซมที่ทำการทางการทูตที่ตั้งอยู่ในออสเตรเลียและไทยบนหลักต่างตอบแทน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บันทึกข้อความจากรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) ถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
๒. สำเนาหนังสือสถานเอกอัครราชทูตเครือรัฐออสเตรเลียประจำประเทศไทย ที่ ADM ๑๘๓/๒๐๑๖ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ค.ศ. ๒๐๑๖
๓. สำเนาหนังสือกรมสรรพากร ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๗๒๖/๑๐๒๘๔ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๙
๔. ร่างหนังสือแลกเปลี่ยนจากเอกอัครราชทูตออสเตรเลียประจำประเทศไทย และร่างหนังสือตอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเรื่องการจัดทำความตกลงระหว่างรัฐบาลเครือรัฐออสเตรเลียกับรัฐบาลไทยว่าด้วยการยกเว้นภาษีทางอ้อมสำหรับโครงการก่อสร้างหรือซ่อมแซมที่ทำการทางการทูตที่ตั้งอยู่ในออสเตรเลียและไทยบนหลักต่างตอบแทน (Bilateral Arrangement for Reciprocal Tax Concessions on Diplomatic Construction or Renovation Projects in Australia and Thailand) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการต่างประเทศได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๖ สถานเอกอัครราชทูตออสเตรเลียประจำประเทศไทยมีดำริจะจัดสร้างที่ทำการสถานเอกอัครราชทูตแห่งใหม่ในประเทศไทยเพื่อทดแทนอาคารที่ทำการสถานเอกอัครราชทูตแห่งเดิม จึงได้ทาบทามฝ่ายไทยเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการจัดทำความตกลงยกเว้นภาษีทางอ้อมสำหรับโครงการก่อสร้างหรือซ่อมแซมที่ทำการทางการทูตที่ตั้งอยู่ในออสเตรเลียและไทยบนหลักต่างตอบแทน โดยเมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๖ ได้มีหนังสือถึงกระทรวงการต่างประเทศเสนอให้จัดทำความตกลงดังกล่าวอย่างเป็นทางการ

๑.๒ กระทรวงการต่างประเทศได้จัดการประชุมหลายครั้งอย่างต่อเนื่องกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อหารือเกี่ยวกับข้อกฎหมาย กฎ และระเบียบต่าง ๆ รวมถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องที่ฝ่ายไทยควรระบุ

/ภายในร่างความตกลง ...

ภายในร่างความตกลงเพื่อเสนอต่อฝ่ายออสเตรเลีย โดยได้ข้อสรุปว่า โดยมาตรา ๘๐ / ๑ แห่งประมวลรัษฎากร ประกอบกับประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม ฉบับที่ ๒๗ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ ให้ใช้อัตราภาษีร้อยละ ๐ ในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการขายสินค้าและบริการให้กับสถานเอกอัครราชทูต และสถานกงสุล โดยที่ผ่านมา สถานเอกอัครราชทูตญี่ปุ่น อังกฤษ และฝรั่งเศสประจำประเทศไทย ก็เคยได้รับสิทธิประโยชน์จากการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มอันเกิดจากการก่อสร้างและซ่อมแซมสถานเอกอัครราชทูตดังกล่าว ดังนั้น หากจะมีการทำความตกลงลักษณะดังกล่าวกับออสเตรเลีย จึงไม่น่าจะมีข้อขัดข้องทางกฎหมาย

๑.๓ ต่อมาทั้งสองฝ่ายได้มีหนังสือแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกันมาเป็นระยะ ๆ เกี่ยวกับการปรับแก้รายละเอียดร่างข้อตกลงดังกล่าว และในที่สุด สถานเอกอัครราชทูตออสเตรเลียประจำประเทศไทยได้ส่งร่างความตกลงตามที่ทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องร่วมกัน เพื่อให้ฝ่ายไทยพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องตามความปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๑.๔ โดยที่ออสเตรเลียได้เริ่มก่อสร้างอาคารสถานเอกอัครราชทูตแห่งใหม่มาระยะหนึ่งแล้ว จึงเสนอให้ระบุว่า ร่างความตกลงดังกล่าวมีผลตั้งแต่วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นช่วงที่สถานเอกอัครราชทูตได้จ่ายเงินค่าก่อสร้างงวดแรกให้แก่ผู้รับเหมาก่อสร้าง กระทรวงการต่างประเทศจึงได้มีหนังสือสอบถามกรมสรรพากรเพื่อขอให้พิจารณาให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับร่างความตกลงดังกล่าว รวมถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการให้ความตกลงฯ มีผลย้อนหลัง ซึ่งกรมสรรพากรได้แจ้งว่า ข้อกฎหมายปัจจุบันตามมาตรา ๘๔ / ๑ แห่งประมวลรัษฎากร ได้กำหนดให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนมีสิทธิยื่นคำร้องขอคืนภาษีภายใน ๓ ปี นับแต่วันพ้นกำหนดเวลายื่นแบบแสดงรายการภาษี ดังนั้น การขอคืนภาษีที่เกิดขึ้นภายหลังจากวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๗ จึงสามารถทำได้ โดยต้องดำเนินการยื่นขอคืนภาษีไม่เกินวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๐

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

โดยที่ร่างความตกลงฯ มีถ้อยคำและบริบทที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ จึงเป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนการลงนาม แต่ไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

มาตรา ๘๔ / ๑ แห่งประมวลรัษฎากร ได้กำหนดให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนมีสิทธิยื่นคำร้องขอคืนภาษีภายใน ๓ ปี นับแต่วันพ้นกำหนดเวลายื่นแบบแสดงรายการภาษี ดังนั้น การลงนามความตกลงดังกล่าวจึงมีความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อให้กระบวนการขอคืนภาษีเสร็จสิ้นภายในวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นระยะเวลา ๓ ปีของการที่ฝ่ายออสเตรเลียได้ชำระค่าก่อสร้างงวดแรก กระทรวงการต่างประเทศจึงขอความอนุเคราะห์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาบรรจุเรื่องดังกล่าวไว้ในวาระการประชุมคณะรัฐมนตรีในโอกาสแรกเพื่อให้มีเวลาเพียงพอในการจัดทำความตกลงฯ รวมถึงกระบวนการขอคืนภาษีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

๔.๑ ออสเตรเลียเป็นมหาอำนาจขนาดกลางที่มีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดและให้ความสำคัญกับไทยมาโดยตลอด โดยมีความร่วมมือระหว่างกันในทุกด้าน ภายหลังจากที่รัฐบาลชุดนี้เข้ามาบริหารประเทศ ออสเตรเลียยึดหลักแนวทางการปฏิสัมพันธ์ที่ปฏิบัติได้จริง (pragmatic approach) กับไทย

/รวมทั้งเป็นประเทศ ...

รวมทั้งเป็นประเทศตะวันตกประเทศแรก ๆ ที่ปรับความสัมพันธ์กับไทยโดยเร็ว และมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเยือนไทยอย่างเป็นทางการเมื่อปี ๒๕๕๘ นอกจากนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศออสเตรเลียยังเป็นฝ่ายขอหารือทวิภาคีกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศในห้วงการประชุมระหว่างประเทศหลายโอกาส รวมทั้งนายกรัฐมนตรีออสเตรเลียยังแสดงท่าทีพร้อมพบหารือทวิภาคีกับนายกรัฐมนตรีในห้วงการประชุมกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ครั้งที่ ๒๔ ที่ประเทศเปรู ซึ่งแม้ว่านายกรัฐมนตรีไม่สามารถเดินทางไปร่วมการประชุมและมิได้พบหารือทวิภาคีดังกล่าว แต่ก็เป็นการปูทางไปสู่การหารือทวิภาคีกันในโอกาสต่อไป

๔.๒ สถานเอกอัครราชทูตออสเตรเลียประจำประเทศไทยเป็นสำนักงานทางการทูตของออสเตรเลียในต่างประเทศที่ใหญ่ที่สุดเป็นอันดับ ๔ ของโลก (รองจากสถานเอกอัครราชทูตออสเตรเลียในอินโดนีเซีย จีน และปาปัวนิวกินี) และยังเป็นสำนักงานระดับภูมิภาคที่มีเขตอาณาครอบคลุมกัมพูชาและลาวด้วย การจัดสร้างสถานเอกอัครราชทูตแห่งใหม่จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มพื้นที่ทำการและระบบสาธารณูปโภคให้รองรับกับการกิจของออสเตรเลียที่ขยายเพิ่มมากขึ้นในประเทศไทยและในฐานะสำนักงานระดับภูมิภาค รวมถึงการเพิ่มมาตรการรักษาความปลอดภัยให้ได้มาตรฐานยิ่งขึ้นเพื่อรองรับสถานการณ์ด้านความมั่นคงระหว่างประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป

๔.๓ โดยที่ไทยเคยให้สิทธิประโยชน์จากการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มอันเกิดจากการก่อสร้างและซ่อมแซมสถานเอกอัครราชทูตบางแห่งมาแล้ว การจัดทำความตกลงว่าด้วยการยกเว้นภาษีทางอ้อมสำหรับการก่อสร้างหรือซ่อมแซมที่ทำการทางการทูตที่ตั้งอยู่ในออสเตรเลียและไทยบนหลักต่างตอบแทนก็น่าจะสามารถทำได้ นอกจากนี้ ในส่วนของไทยเองก็สามารถเรียกคืนภาษี Goods and Services Tax (GST) ร้อยละ ๑๐ จากฝ่ายออสเตรเลียสำหรับโครงการก่อสร้าง/ซ่อมแซมที่ทำการทางการทูตของไทยในออสเตรเลียในช่วง ๓ ปีที่ผ่านมา และโครงการที่จะมีขึ้นในอนาคตได้ด้วย

๔.๔ โดยที่ทั้งสองฝ่ายได้มีการเจรจาเกี่ยวกับรายละเอียดความตกลงและการปรับถ้อยคำในความตกลงจนเห็นพ้องกัน โดยใช้ระยะเวลามากกว่า ๓ ปีแล้ว เนื่องจากมีการแลกเปลี่ยนข้อแก้ไขกันหลายรอบในประเด็นทางเทคนิค โดยไม่มีสัญญาณว่าฝ่ายไทยไม่เห็นด้วยต่อหลักการในการจัดทำความตกลงดังกล่าว ดังนั้น การยกเลิกไม่ทำความตกลงน่าจะมีผลต่อความน่าเชื่อถือของไทย

๔.๕ ที่ผ่านมา มีสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ของต่างประเทศของหลาย ๆ ประเทศ โดยเฉพาะที่มีที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง เช่น อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน ญี่ปุ่น ได้จำหน่ายหรือมีแผนจะจำหน่ายที่ดินของสถานเอกอัครราชทูต/สถานกงสุลใหญ่ด้วยเหตุผลต่างๆ อาทิ เหตุผลทางเศรษฐกิจ การรักษาความปลอดภัย การเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การจำหน่ายหรือจัดหาที่ดินหรือสถานที่ทำการทางการทูตของต่างประเทศในไทยมักจะเป็นการติดต่องระหว่างฝ่ายต่างประเทศกับเจ้าของที่ดินหรืออาคารสถานที่โดยตรง หรือหากมีการแจ้งหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง ก็มักจะพิจารณาหรือให้ความเห็นทางเทคนิคและความเหมาะสมโดยทั่วไปเท่านั้น มากกว่าจะพิจารณากันกรองโดยคำนึงถึงองค์ประกอบและมิติต่างๆ อย่างมีองค์รวม อาทิ ผลกระทบ ภาพลักษณ์ ความสำคัญเชิงสัญลักษณ์ ผลประโยชน์และผลเสียต่อประเทศไทย และภาพรวมความสัมพันธ์ระหว่างกัน เป็นต้น

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด ๆ

-

๖. ผลกระทบ

-

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๘.๑ กรมสรรพากรไม่ขัดข้องกับร่างความตกลงฯ หากเป็นการปฏิบัติตามกรอบกฎหมายตามมาตรา ๘๐/ ๑ (๕) แห่งประมวลรัษฎากร ประกอบกับประกาศอธิบดีเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ ๒๗) ซึ่งสถานเอกอัครราชทูตฯ ต้องขอหนังสือรับรองการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มอัตราร้อยละ ๐ จากกระทรวงการต่างประเทศ ในแต่ละครั้งที่จะซื้อสินค้าหรือรับบริการ

๘.๒ การเสนอให้ร่างความตกลงฯ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๗ เพื่อรองรับกรณีที่สถานเอกอัครราชทูตเครือรัฐออสเตรเลียประจำประเทศไทยได้ซื้อสินค้าและใช้บริหารในการก่อสร้างอาคารสถานเอกอัครราชทูตฯ โดยราคาสินค้าและค่าบริการรวมภาษีมูลค่าเพิ่มอัตราร้อยละ ๗ นั้น กรมสรรพากรเห็นว่า ข้อกฎหมายปัจจุบันตามมาตรา ๘๔/ ๑ แห่งประมวลรัษฎากร ได้กำหนดให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนมีสิทธิยื่นคำร้องขอคืนภายใน ๓ ปีนับแต่วันพ้นกำหนดเวลายื่นแบบแสดงรายการภาษีอยู่แล้ว ดังนั้น แม้ร่างความตกลงฯ มีผลใช้ย้อนหลังตั้งแต่วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๗ และมีการขอคืนภายในวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๐ ก็ไม่ขัดต่อข้อกฎหมายตามประมวลรัษฎากร ดังความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๙. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ ดังนี้

๑๐.๑ เห็นชอบต่อร่างความตกลงระหว่างรัฐบาลเครือรัฐออสเตรเลียกับรัฐบาลไทย ว่าด้วยการยกเว้นภาษีทางอ้อมสำหรับโครงการก่อสร้างหรือซ่อมแซมที่ทำการทางการทูตที่ตั้งอยู่ในออสเตรเลียและไทยบนหลักต่างตอบแทน (Bilateral Arrangement for Reciprocal Tax Concessions on Diplomatic Construction or Renovation Projects in Australia and Thailand)

๑๐.๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ลงนามในหนังสือแลกเปลี่ยนความตกลงฯ ดังรายละเอียดปรากฏตามร่างหนังสือของฝ่ายเครือรัฐออสเตรเลีย และร่างหนังสือตอบจากฝ่ายไทย พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

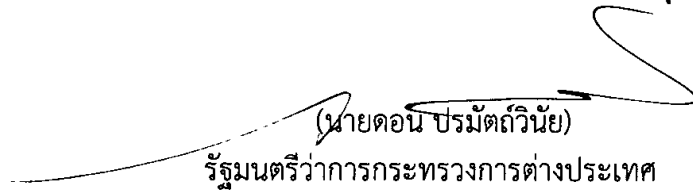
๑๐.๓ หากมีการแก้ไขถ้อยคำที่มีสาระสำคัญและไม่ขัดผลประโยชน์ของไทย ขอให้คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้ผู้ลงนามเป็นผู้ใช้ดุลยพินิจในเรื่องนั้น ๆ โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีก

๑๐.๔ มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศออกหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) กรณีที่ผู้ลงนามในหนังสือแลกเปลี่ยนความตกลงฯ ไม่ใช่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

๑๐.๕ เพื่อให้เรื่องการครอบครอง จำหน่ายที่ดินและการย้ายสถานที่ทำการทางการทูตของต่างประเทศในประเทศไทยเป็นไปด้วยความเหมาะสม มีมาตรฐาน และมีการหารือไตร่ตรองโดยถี่ถ้วนในทุกๆ มิติ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น เพื่อให้ประเทศไทยได้รับประโยชน์สูงสุดและไม่เสียเปรียบในฐานะเจ้าของประเทศ จึงขอเสนอให้กระทรวงการต่างประเทศเป็นหน่วยงานกลางในการจัดการประชุมหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณากรอบแนวทางปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานและกลไกในการพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเพื่อเรียนเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบด้วยคำริ กระทรวงการต่างประเทศจะได้
นำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมัตถ์วินัย)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้
กองแปซิฟิกใต้
โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๓๐๖๑
โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๑๑๙